

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

z dnia 25 lutego 1964 r.
(tekst jednolity, Dz.U. z 2020 r. poz. 1359)

Кодекс про сім'ю та опіку

від 25 лютого 1964 р.
(уніфікований текст,
[Офіційний вісник Польщі:] Дзєннік Устав,
2020 р. поз. 1359)

Kodeks rodzinny i opiekuńczy

z dnia 25 lutego 1964 r.

(tekst jednolity, Dz.U. z 2020 r. poz. 1359)

Spis treści

Tytuł I. Małżeństwo	1–61 ⁶
Dział I. Zawarcie małżeństwa	1–22
Dział II. Prawa i obowiązki małżonków	23–30
Dział III. Małżeńskie ustroje majątkowe	31–54
Rozdział I. Ustawowy ustrój majątkowy	31–46
Rozdział II. Umowne ustroje majątkowe	47–51 ⁵
Oddział 1. Przepisy ogólne	47–47 ¹
Oddział 2. Wspólność majątkowa	48–50 ¹
Oddział 3. Rozdzielność majątkowa	51–51 ¹
Oddział 4. Rozdzielność majątkowa z wyrównaniem dorobków	51 ² –51 ⁵
Rozdział III. Przymusowy ustrój majątkowy	52–54
Dział IV. Ustanie małżeństwa	55–61
Dział V. Separacja	61 ¹ –61 ⁶
Tytuł II. Pokrewieństwo i powinowactwo	61 ⁷ –144 ¹
Dział I. Przepisy ogólne	61 ⁷ –61 ⁸
Dział IA. Rodzice i dzieci	61 ⁹ –113 ⁶
Rozdział I. Pochodzenie dziecka	61 ⁹ –86
Oddział 1. Macierzyństwo	61 ⁹ –61 ¹⁶
Oddział 2. Ojcostwo	62–86
Rozdział II. Stosunki między rodzicami a dziećmi	87–144 ¹
Oddział 1. Przepisy ogólne	87–91
Oddział 2. Władza rodzicielska	92–112
Oddział 2a. Piecza zastępcza	112 ¹ –112 ⁸
Oddział 3. Kontakty z dzieckiem	113–113 ⁶

Кодекс про сім'ю та опіку

від 25 лютого 1964 р.

(уніфікований текст, Дзєннік Устав, 2020 р. поз. 1359)

Зміст

Книга I. Шлюб	1–61 ⁶
Розділ I. Укладення шлюбy	1–22
Розділ II. Права та обов'язки подружжя	23–30
Розділ III. Правові режими майна подружжя	31–54
Глава I. Законний режим майна подружжя	31–46
Глава II. Договірні режими майна подружжя	47–51 ⁵
Підрозділ 1. Загальні положення	47–47 ¹
Підрозділ 2. Режим спільності майна	48–50 ¹
Підрозділ 3. Режим роздільності майна	51–51 ¹
Підрозділ 4. Режим роздільності майна з вирівнюванням приросту	51 ² –51 ⁵
Глава III. Примусовий режим майна подружжя	52–54
Розділ IV. Припинення шлюбy	55–61
Розділ V. Режим окремого проживання подружжя	61 ¹ –61 ⁶
Книга II. Споріднення та свояцтво	61 ⁷ –144 ¹
Розділ I. Загальні положення	61 ⁷ –61 ⁸
Розділ IА. Батьки та діти	61 ⁹ –113 ⁶
Глава I. Походження дитини	61 ⁹ –86
Підрозділ 1. Материнство	61 ⁹ –61 ¹⁶
Підрозділ 2. Батьківство	62–86
Глава II. Відносини між батьками та дітьми	87–144 ¹
Підрозділ 1. Загальні положення	87–91
Підрозділ 2. Батьківські права та обов'язки	92–112
Підрозділ 2а. Замінне опікунське виховання	112 ¹ –112 ⁸
Підрозділ 3. Контакти з дитиною	113–113 ⁶

Dział II. Przysposobienie	114–127
Dział III. Obowiązek alimentacyjny	128–144 ¹
Tytuł III. Opieka i kuratela	145–184
Dział I. Opieka nad małoletnim	145–174
Rozdział I. Ustanowienie opieki	145–153
Rozdział II. Sprawowanie opieki	154–164
Rozdział III. Nadzór nad sprawowaniem opieki	165–168
Rozdział IV. Zwolnienie opiekuna i ustanie opieki	169–174
Dział II. Opieka nad ubezwłasnowolnionym całkowicie	175–177
Dział III. Kuratela	178–184

Розділ II. Усиновлення	114–127
Розділ III. Аліментний обов’язок	128–144 ¹
Книга III. Опіка та кураторство	145–184
Розділ I. Опіка над неповнолітніми дітьми	145–174
Глава I. Встановлення опіки	145–153
Глава II. Виконання опіки	154–164
Глава III. Нагляд за виконанням опіки	165–168
Глава IV. Звільнення опікуна та припинення опіки	169–174
Розділ II. Опіка над особою, визнаною повністю недієздатною	175–177
Розділ III. Кураторство	178–184

Tytuł I. Małżeństwo

Dział I. Zawarcie małżeństwa

Artykuł 1

Przesłanki zawarcia małżeństwa

§ 1. Małżeństwo zostaje zawarte, gdy mężczyzna i kobieta jednocześnie obecni złożą przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego oświadczenia, że wступują ze sobą w związek małżeński.

§ 2. Małżeństwo zostaje również zawarte, gdy mężczyzna i kobieta zawierający związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego w obecności duchownego oświadczą wolę jednoczesnego zawarcia małżeństwa podlegającego prawu polskiemu i kierownik urzędu stanu cywilnego następnie sporządzi akt małżeństwa. Gdy zostaną spełnione powyższe przesłanki, małżeństwo uważa się za zawarte w chwili złożenia oświadczenia woli w obecności duchownego.

§ 3. Przepis paragrafu poprzedzającego stosuje się, jeżeli ratyfikowana umowa międzynarodowa lub ustawa regulująca stosunki między państwem a kościołem albo innym związkiem wyznaniowym przewiduje możliwość wywołania przez związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu tego kościoła albo innego związku wyznaniowego takich skutków, jakie pociąga za sobą zawarcie małżeństwa przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego.

§ 4. Mężczyzna i kobieta, będący obywatelami polskimi przebywającymi za granicą, mogą zawrzeć małżeństwo również przed polskim konsulem lub przed osobą wyznaczoną do wykonywania funkcji konsula.

Artykuł 2

Ustalenie nieistnienia małżeństwa

Jeżeli mimo niezachowania przepisów artykułu poprzedzającego został sporządzony akt małżeństwa, każdy, kto ma w tym interes prawny, może wystąpić z powództwem o ustalenie nieistnienia małżeństwa.

Artykuł 3

Dokumenty konieczne do zawarcia małżeństwa

§ 1. Osoby zamierzające zawrzeć małżeństwo powinny złożyć lub przedstawić kierownikowi urzędu stanu cywilnego dokumenty niezbędne do zawarcia małżeństwa, określone w odrębnych przepisach.

§ 2. Jeżeli otrzymanie dokumentu, który osoba zamierzająca zawrzeć małżeństwo jest obowiązana złożyć lub przedstawić kierownikowi urzędu stanu cywilnego, napotyka trudne do przezwyciężenia przeszkody, sąd może zwolnić tę osobę od obowiązku złożenia lub przedstawienia tego dokumentu.

Книга І. Шлюб

Розділ І. Укладення шлюбу

Передумови укладення шлюбу

§ 1. Шлюб є укладеним у разі, коли чоловік та жінка в присутності керівника органу реєстрації актів цивільного стану одночасно й особисто заявлять про намір вступити у шлюб одне з одним.

§ 2. Шлюб є укладеним також у разі, коли чоловік і жінка, які вступають у шлюб згідно з внутрішнім церковним правом чи правом іншої релігійної організації, у присутності священнослужителя заявлять про намір одночасно укласти шлюб згідно з польським законодавством, після чого керівник органу реєстрації актів цивільного стану складе актовий запис про шлюб. Якщо вищеперелічені передумови будуть виконані, шлюб вважається укладеним у момент вираження волі в присутності священнослужителя.

§ 3. Положення попереднього параграфа застосовується, якщо ратифікованим міжнародним договором чи законом, що регулює відносини між державою та церквою або іншою релігійною організацією, передбачено, що шлюб, укладений відповідно до внутрішнього права церкви чи іншої релігійної організації, має такі самі правові наслідки, що і шлюб, укладений в органі реєстрації актів цивільного стану.

§ 4. Чоловік і жінка – громадяни Польщі, що перебувають за кордоном, можуть укласти шлюб у присутності консула Республіки Польщі чи особи, яка уповноважена виконувати функції консула.

Визнання шлюбу неукладеним

Якщо, незважаючи на недотримання положень попередньої статті, складено актовий запис про шлюб, кожен, хто має щодо цього законний інтерес, може подати позов про визнання шлюбу неукладеним.

Документи, необхідні для укладення шлюбу

§ 1. Особи, які мають намір укласти шлюб, повинні надати чи показати керівникові органу реєстрації актів цивільного стану документи, необхідні для укладення шлюбу, які передбачені окремим нормативно-правовим актом.

§ 2. Якщо отримання документа, який особа, що має намір укласти шлюб, зобов'язана надати чи показати керівникові органу реєстрації актів цивільного стану, пов'язано з перешкодами, які важко подолати, суд може звільнити таку особу від обов'язку надати чи показати такий документ.

Стаття 1

Стаття 2

Стаття 3

§ 3. Kierownik urzędu stanu cywilnego wyjaśnia osobom zamierzającym zawrzeć małżeństwo doniosłość związku małżeńskiego, przepisy regulujące prawa i obowiązki małżonków oraz przepisy o nazwisku małżonków i o nazwisku ich dzieci.

Artykuł 4**Okres oczekiwania**

Małżeństwo przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego nie może być zawarte przed upływem miesiąca od dnia, kiedy osoby, które zamierzają je zawrzeć, złożyły kierownikowi urzędu stanu cywilnego pisemne zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie tego małżeństwa. Jednakże kierownik urzędu stanu cywilnego może zezwolić na zawarcie małżeństwa przed upływem tego terminu, jeżeli przemawiają za tym ważne względy.

Artykuł 4¹**Zaświadczenie**

§ 1. Osobom zamierzającym zawrzeć małżeństwo w sposób określony w art. 1 § 2 i 3 kierownik urzędu stanu cywilnego wydaje zaświadczenie stwierdzające brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa oraz treść i datę złożonych przed nim oświadczeń w sprawie nazwisk przyszłych małżonków i ich dzieci.

§ 2. Zaświadczenie traci moc po upływie sześciu miesięcy od dnia jego wydania.

§ 3. Wydając zaświadczenie kierownik urzędu stanu cywilnego informuje strony o dalszych czynnościach koniecznych do zawarcia małżeństwa.

Artykuł 5**Odmowa**

Kierownik urzędu stanu cywilnego, który dowiedział się o istnieniu okoliczności wyłączającej zawarcie zamierzonego małżeństwa, odmówi przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński lub wydania zaświadczenia, o którym mowa w art. 4¹, a w razie wątpliwości zwróci się do sądu o rozstrzygnięcie, czy małżeństwo może być zawarte.

Artykuł 6**Zawarcie małżeństwa przez pełnomocnika**

§ 1. Z ważnych powodów sąd może zezwolić, żeby oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński lub oświadczenie przewidziane w art. 1 § 2 zostało złożone przez pełnomocnika.

§ 2. Pełnomocnictwo powinno być udzielone na piśmie z podpisem urzędowo poświadczonym i wymieniać osobę, z którą małżeństwo ma być zawarte.

§ 3. Керівник органу реєстрації актів цивільного стану роз'яснює особам, які мають намір укласти шлюб, важливість шлюбу, положення, що регулюють права та обов'язки подружжя, а також положення про вибір прізвища кожним із подружжя та прізвища дітей, що походять від подружжя.

Період очікування

Шлюб реєструється після спливу одного місяця від дня подання особами, які мають намір укласти шлюб, на ім'я керівника органу реєстрації актів цивільного стану письмового запевнення про те, що їм не відомі жодні обставини, які перешкоджають укладенню цього шлюбу. Однак у разі поважних причин керівник органу державної реєстрації актів цивільного стану дозволяє реєстрацію шлюбу до спливу цього строку.

Довідка

§ 1. Особам, які мають намір укласти шлюб у порядку, передбаченому § 2 та § 3 статті 1, керівник органу реєстрації актів цивільного стану видає довідку про брак обставин, що перешкоджають укладенню шлюбу, а також про зміст і дату поданих на його ім'я заяв про вибір прізвища для кожного з них після одруження та для їхніх дітей.

§ 2. Довідка втрачає чинність після спливу шести місяців від дати її видання.

§ 3. Під час видавання довідки, керівник органу реєстрації актів цивільного стану повідомляє сторін про подальші дії, необхідні для укладення шлюбу.

Відмова

Керівник органу реєстрації актів цивільного стану, який дізнався про наявність обставин, що перешкоджає укладенню шлюбу, відмовляє в прийнятті заяв про вступ у шлюб чи у видачі довідки, зазначеної в статті 4¹, а в разі виникнення сумнівів – звертається до суду щодо вирішення питання про можливість укладення шлюбу.

Укладення шлюбу через представника

§ 1. З поважних причин суд може дозволити, щоб заяву про вступ у шлюб чи заяву, передбачену § 2 статті 1, подав представник.

§ 2. Довіреність повинна бути оформлена письмово з офіційно завіреним підписом та містити відомості про особу, з якою буде укладений шлюб.

Стаття 4

Стаття 4¹

Стаття 5

Стаття 6

Artykuł 7**Zawarcie małżeństwa w formie cywilnej**

§ 1. Jeżeli małżeństwo jest zawierane przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński powinny być złożone publicznie w obecności dwóch pełnoletnich świadków.

§ 2. Kierownik urzędu stanu cywilnego zapytuje mężczyznę i kobietę, czy zamierzają zawrzeć ze sobą małżeństwo, a gdy oboje odpowiedzą na to pytanie twierdząco, wzywa ich do złożenia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński oraz oświadczeń w sprawie nazwisk małżonków i ich dzieci.

§ 3. Każda z osób zawierających małżeństwo składa oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński, powtarzając za kierownikiem urzędu stanu cywilnego treść oświadczenia lub odczytując je na głos:

„Świadomy/Świadoma praw i obowiązków wynikających z zawarcia małżeństwa uroczyste oświadczam, że wstępuję w związek małżeński z (imię i nazwisko drugiej z osób wstępujących w związek małżeński) i przyrzekam, że uczynię wszystko, aby nasze małżeństwo było zgodne, szczęśliwe i trwałe.” Osoba niemogąca mówić składa oświadczenie o wstąpieniu w związek małżeński, podpisując protokół przyjęcia oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński.

§ 4. Po złożeniu oświadczeń o wstąpieniu w związek małżeński przez obie strony kierownik urzędu stanu cywilnego ogłasza, że wskutek zgodnych oświadczeń obu stron małżeństwo zostało zawarte.

Artykuł 8**Zawarcie małżeństwa w formie wyznaniowej**

§ 1. Duchowny, przed którym zawierany jest związek małżeński podlegający prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego, nie może przyjąć oświadczeń przewidzianych w art. 1 § 2 – bez uprzedniego przedstawienia mu zaświadczenia stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa, sporządzonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego.

§ 2. Niezwłocznie po złożeniu oświadczeń, o których mowa w § 1, duchowny sporządza zaświadczenie stwierdzające, że oświadczenia zostały złożone w jego obecności przy zawarciu związku małżeńskiego podlegającego prawu wewnętrznemu kościoła albo innego związku wyznaniowego. Zaświadczenie to podpisują duchowny, małżonkowie i dwaj pełnoletni świadkowie obecni przy złożeniu tych oświadczeń.

Стаття 7

Укладення шлюбу в цивільній формі

§ 1. Якщо шлюб укладається в органі реєстрації актів цивільного стану, то заяви про вступ у шлюб потрібно подати публічно в присутності двох повнолітніх свідків.

§ 2. Керівник органу реєстрації актів цивільного стану запитує чоловіка та жінку, чи мають вони намір укласти між собою шлюб, і після їхніх ствердних відповідей на це питання, він закликає їх зробити заяви про вступ у шлюб та заяви про вибір прізвища для кожного з них після одруження та для їхніх дітей.

§ 3. Кожна особа, яка вступає в шлюб, виголошує заяву про вступ у шлюб, повторюючи за керівником органу реєстрації актів цивільного стану зміст заяви чи зачитуючи її вголос:

«Усвідомлюючи права та обов'язки, що випливають із факту укладення шлюбу, я урочисто заявляю, що вступаю в шлюб з (ім'я та прізвище другої особи, яка вступає в шлюб) та обіцяю, що зроблю все для того, щоб наш шлюб був заагладженим, щасливим та міцним».

Особа, яка не може говорити, заявляє про вступ у шлюб шляхом підписання протоколу про прийняття заяви про вступ у шлюб.

§ 4. Після виголошення заяв про вступ у шлюб обома сторонами, керівник органу реєстрації актів цивільного стану повідомляє, що в результаті вчинення обома сторонами одностайних заяв шлюб вважається укладеним.

Укладення шлюбу в церковній формі

Стаття 8

§ 1. Священнослужитель, який проводить обряд укладення шлюбу відповідно до внутрішнього церковного права чи права іншої релігійної організації, не може прийняти заяв, передбачених § 2 статті 1, без попереднього отримання довідки про брак будь-яких обставин, що можуть перешкоджати укладенню шлюбу, виданої керівником органу реєстрації актів цивільного стану.

§ 2. негайно після вчинення заяв, зазначених у § 1, священнослужитель складає довідку про те, що заяви вчинено в його присутності під час укладення шлюбу відповідно до внутрішнього церковного права чи права іншої релігійної організації. Цю довідку підписують священнослужитель, подружжя та двоє повнолітніх свідків, які присутні під час вчинення цих заяв.

§ 3. Zaświadczenie, o którym mowa w § 2, wraz z zaświadczeniem sporządzonym przez kierownika urzędu stanu cywilnego na podstawie art. 4¹ § 1, duchowny przekazuje do urzędu stanu cywilnego przed upływem pięciu dni od dnia zawarcia małżeństwa; nadanie jako przesyłki poleconej w polskiej placówce pocztowej operatora wyznaczonego w rozumieniu ustawy z dnia 23 listopada 2012 r. – Prawo pocztowe (Dz.U. z 2020 r. poz. 1041) jest równoznaczne z przekazaniem do urzędu stanu cywilnego. Jeżeli zachowanie tego terminu nie jest możliwe z powodu siły wyższej, bieg terminu ulega zawieszeniu przez czas trwania przeszkody. Przy obliczaniu biegu terminu nie uwzględnia się dni uznanych ustawowo za wolne od pracy.

Artykuł 9

Zawarcie małżeństwa w przypadku zagrożenia życia strony

§ 1. W razie niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio życiu jednej ze stron, oświadczenia o wstąpieniu w związek małżeński mogą być złożone niezwłocznie przed kierownikiem urzędu stanu cywilnego bez złożenia lub przedstawienia dokumentów niezbędnych do zawarcia małżeństwa. Jednakże i w tym wypadku strony są obowiązane złożyć zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa.

§ 2. W razie niebezpieczeństwa grożącego bezpośrednio życiu jednej ze stron oświadczenia przewidziane w art. 1 § 2 mogą być złożone przed duchownym bez przedstawienia zaświadczenia sporządzonego przez kierownika urzędu stanu cywilnego, stwierdzającego brak okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa. W takim wypadku strony składają przed duchownym zapewnienie, że nie wiedzą o istnieniu okoliczności wyłączających zawarcie małżeństwa. Przepisy art. 1 § 3 oraz art. 2 i art. 8 § 2 i 3 stosuje się odpowiednio.

Artykuł 10

Wiek

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa osoba niemająca ukończonych lat osiemnastu. Jednakże z ważnych powodów sąd opiekuńczy może zezwolić na zawarcie małżeństwa kobiecie, która ukończyła lat szesnaście, a z okoliczności wynika, że zawarcie małżeństwa będzie zgodne z dobrem założonej rodziny.

§ 3. Довідку, зазначену в § 2, разом із довідкою, виданою керівником органу реєстрації актів цивільного стану на підставі § 1 статті 4¹, священнослужитель надсилає до органу реєстрації актів цивільного стану протягом п'яти днів з дня укладення шлюбу; надіслання рекомендованим листом у відділенні польського оператора поштового зв'язку, визначеного відповідно до Закону від 23 листопада 2012 року «Про поштовий зв'язок» (Дзєннік Устав, 2020 р., поз. 1041), прирівнюється до подання до органу реєстрації актів цивільного стану. Якщо дотримання цього строку є неможливе з огляду на настання обставини непереборної сили, перебіг цього строку тимчасово припиняється на період тривання обставин. До строку не враховуються неробочі дні, встановлені законом.

Укладення шлюбу в разі загрози життю сторони

§ 1. У разі виникнення небезпеки, що безпосередньо загрожує життю однієї зі сторін, можна негайно подати заяви про вступ у шлюб до керівника органу реєстрації актів цивільного стану без долучення чи показання документів, які необхідні для укладення шлюбу. Однак у цьому випадку сторони зобов'язані надати запевнення про те, що їм не відомі обставини, які перешкоджають укладенню шлюбу.

§ 2. У разі небезпеки, що безпосередньо загрожує життю однієї зі сторін, заяви, передбачені § 2 статті 1, можна надати священнослужителю без показання довідки від керівника органу реєстрації актів цивільного стану про підтвердження браку будь-яких обставин, що перешкоджають укладенню шлюбу. У цьому випадку сторони надають священнослужителю запевнення про те, що їм не відомі обставини, що перешкоджають укладенню шлюбу. Положення § 3 статті 1, статті 2, § 2 та § 3 статті 8 застосовуються з урахуванням відмінностей*.

Вік

§ 1. Не може укласти шлюб особа, яка не досягла вісімнадцяти років. Однак, якщо є поважні причини, суд в справах сім'ї та опіки може надати право на укладення шлюбу жінці, яка досягла шістнадцяти років, а з обставин випливає, що укладення шлюбу відповідатиме інтересам створеної сім'ї.

* [Примітка перекладача:] Тут і надалі вжите словосполучення з урахуванням відмінностей (пол. *stosuje się odpowiednio*) означає принцип *mutatis mutandis* (лат.) – змінивши те, що слід змінити; внісши необхідні зміни; з урахуванням відмінностей; зі змінами, що випливають з обставин. Цей принцип можна вважати різновидом аналогії закону. Положення, до яких є посилання, залежно від конкретної ситуації можуть застосовуватися безпосередньо, з певними змінами чи не застосовуватися взагалі.

Стаття 9

Стаття 10

§ 2. Unieważnienia małżeństwa zawartego przez mężczyznę, który nie ukończył lat osiemnastu, oraz przez kobietę, która nie ukończyła lat szesnastu albo bez zezwolenia sądu zawarła małżeństwo po ukończeniu lat szesnastu, lecz przed ukończeniem lat osiemnastu, może żądać każdy z małżonków.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu braku przepisanego wieku, jeżeli małżonek przed wytoczeniem powództwa ten wiek osiągnął.

§ 4. Jeżeli kobieta zaszła w ciążę, jej mąż nie może żądać unieważnienia małżeństwa z powodu braku przepisanego wieku.

Artykuł 11

Ubezważnowolnienie całkowite

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa osoba ubezważnowolniona całkowicie.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu ubezważnowolnienia może żądać każdy z małżonków.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu ubezważnowolnienia, jeżeli ubezważnowolnienie zostało uchylone.

Artykuł 12

Choroba psychiczna lub niedorozwój umysłowy

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa osoba dotknięta chorobą psychiczną albo niedorozwojem umysłowym. Jeżeli jednak stan zdrowia lub umysłu takiej osoby nie zagraża małżeństwu ani zdrowiu przyszłego potomstwa i jeżeli osoba ta nie została ubezważnowolniona całkowicie, sąd może jej zezwolić na zawarcie małżeństwa.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu choroby psychicznej albo niedorozwoju umysłowego jednego z małżonków może żądać każdy z małżonków.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu choroby psychicznej jednego z małżonków po ustaniu tej choroby.

Artykuł 13

Bigamia

§ 1. Nie może zawrzeć małżeństwa, kto już pozostaje w związku małżeńskim.

§ 2. Unieważnienia małżeństwa z powodu pozostawania przez jednego z małżonków w poprzednio zawartym związku małżeńskim może żądać każdy, kto ma w tym interes prawny.

§ 3. Nie można unieważnić małżeństwa z powodu pozostawania przez jednego z małżonków w poprzednio zawartym związku małżeńskim, jeżeli poprzednie małżeństwo ustało lub zostało unieważnione, chyba że ustanie tego małżeństwa nastąpiło przez śmierć osoby, która zawarła ponownie małżeństwo pozostając w poprzednio zawartym związku małżeńskim.

§ 2. Кожен із подружжя може вимагати визнання шлюбу недійсним, якщо на день реєстрації шлюбу чоловік не досяг вісімнадцяти років, а жінка – шістнадцяти років, або якщо жінка без дозволу суду уклала шлюб, перебуваючи у віці від шістнадцяти до вісімнадцяти років.

§ 3. Шлюб не може бути визнаний недійсним на підставі недосягнення відповідного віку, якщо особа, яка уклала шлюб, досягла цього віку до подання позовної заяви.

§ 4. Якщо жінка завагітніла, її чоловік не може вимагати визнання шлюбу недійсним на підставі недосягнення відповідного віку.

Повна недієздатність.

Стаття 11

§ 1. Особа, яка визнана судом повністю недієздатною, не може укласти шлюб.

§ 2. Кожен із подружжя може вимагати визнання шлюбу недійсним на підставі визнання особи недієздатною.

§ 3. Шлюб не може бути визнаний недійсним на підставі визнання особи недієздатною, якщо недієздатність була скасована.

Психічне захворювання чи розумова відсталість

Стаття 12

§ 1. Особа, яка має психічне захворювання або розумову відсталість, не може укласти шлюб. Однак, якщо стан здоров'я чи психічний стан такої особи не загрожує шлюбу чи здоров'ю майбутніх нащадків, і якщо така особа не була визнана повністю недієздатною, то за рішенням суду їй може бути надане право на шлюб.

§ 2. Кожен із подружжя може вимагати визнання шлюбу недійсним на підставі психічної хвороби чи розумової відсталості одного з подружжя.

§ 3. Шлюб не може бути визнаний недійсним на підставі психічної хвороби одного з подружжя після припинення цієї хвороби.

Двошлюбність

Стаття 13

§ 1. Особа, яка перебуває в іншому зареєстрованому шлюбі, не може укласти шлюб.

§ 2. Кожен, хто має в цьому законний інтерес, може вимагати визнання шлюбу недійсним на підставі перебування одного з подружжя в іншому зареєстрованому шлюбі.

§ 3. Шлюб не може бути визнаний недійсним на підставі перебування одного з подружжя в іншому зареєстрованому шлюбі, якщо попередній шлюб був припинений чи визнаний недійсним, крім випадків, якщо шлюб припинився внаслідок смерті особи, яка повторно уклала шлюб, одночасно перебуваючи в іншому зареєстрованому шлюбі.